

ที่ มท 0402/ว 348

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กท 10200

9 มีนาคม 2531

เรื่อง การรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

ด้วยปัจจุบันปรากฏว่ามีคนต่างด้าวขอรับเด็กในประเทศไทยเป็นบุตรบุญธรรมมาก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเด็กที่อยู่ในความอุปการะของกรมประชาสงเคราะห์ มูลนิธิ หรือสถานอุปการะเด็กอื่น ๆ และส่วนมากไม่มีสูติบัตร ไม่มีชื่อในทะเบียนบ้าน และบางรายไม่ทราบชื่อบิดา มารดา และสัญชาติของเด็ก เนื่องจากเป็นเด็กที่ถูกทอดทิ้ง หรือเด็กอนาถา

เมื่อผู้จะรับบุตรบุญธรรมได้ทดลองเลี้ยงดูเด็กครบ 6 เดือนแล้ว และคณะกรรมการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมพิจารณาเห็นสมควร นายทะเบียนจะต้องจดทะเบียนรับบุตรบุญธรรม โดยที่เด็กนั้นไม่มีหลักฐานแสดงว่าเป็นคนสัญชาติไทย และไม่มีชื่อในทะเบียนบ้าน เมื่อเวลาล่วงเลยไป พยานหลักฐานต่าง ๆ สูญหายไป ไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าเป็นคนมีสัญชาติไทย ทำให้เด็กที่เป็นบุตรบุญธรรมไม่มีสัญชาติ จึงเสียสิทธิที่ควรพึงได้รับ และจะเป็นปัญหาเรื้อรังในเรื่องทะเบียนบ้านไม่ถูกต้องตรงกับความเป็นจริง และในกรณีที่ผู้รับบุตรบุญธรรมทอดทิ้งหรือเลิกเลี้ยงบุตรบุญธรรม เด็กก็จะได้รับความลำบาก

ในทางตรงกันข้าม ก็มีคนไทยขอรับเด็กที่เป็นบุตรของคนต่างด้าวที่เข้าเมืองโดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือเด็กที่ไม่ปรากฏสัญชาติเป็นบุตรบุญธรรมก็เป็นช่องทางให้คนเข้าเมืองโดยมิชอบด้วยกฎหมายสร้างเงื่อนไขที่จะไม่ให้ถูกส่งตัวออกนอกประเทศได้

ฉะนั้น เพื่อให้เด็กที่จะเป็นบุตรบุญธรรมมีหลักฐานทางทะเบียนและการได้สัญชาติไทยก่อนการจดทะเบียนรับบุตรบุญธรรม และเป็นกำบังมิให้นำบุตรของคนต่างด้าวที่เข้าเมืองโดยมิชอบด้วยกฎหมายมาทดลองเลี้ยงและจดทะเบียนรับบุตรบุญธรรม จึงให้จังหวัดดำเนินการ ดังนี้

1. เมื่อมีการยื่นคำขอรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งต่อนายอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ หรือผู้อำนวยการเขตเพื่อดำเนินการสอบสวนประวัติความเป็นมาของเด็กที่ไม่มีสัญชาติในทะเบียนบ้าน หรือไม่มีหลักฐานแสดงว่าเป็นคนสัญชาติไทยโดยละเอียด เพื่อกอกรายการในทะเบียนบ้านให้ครบถ้วน ในกรณีที่ไม่สามารถกรอกรายการได้ครบถ้วน ก็ให้กรอกรายการที่เป็นจริงเท่าที่จะกระทำได้
2. ในการประชุมคณะกรรมการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม เพื่อพิจารณาอนุมัติให้จดทะเบียนรับบุตรบุญธรรม ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งนายอำเภอ หรือปลัดอำเภอ ผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ หรือผู้อำนวยการเขต แล้วแต่กรณี มาชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติและความเป็นมาของเด็กด้วย

3. ในการนี้ได้ส่งสำเนาบันทึก ที่ มท 0402/737 ลงวันที่ 9 มีนาคม 2531 จำนวน 1 ฉบับ มาเพื่อ
เป็นการประสานงาน
จึงเรียนมาเพื่อถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ
ฉลอง กัลยาณมิตร
(นายฉลอง กัลยาณมิตร)
รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง
กองการทะเบียน
โทร. 2812686, 2820776

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง โทร. 2812686, 2820776

ที่ มท 0402/737

วันที่ 9 มีนาคม 2531

เรื่อง การรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม

เรียน อธิบดีกรมประชาสงเคราะห์

ด้วยปัจจุบันปรากฏว่ามีคนต่างด้าวขอรับเด็กในประเทศไทยเป็นบุตรบุญธรรมมาก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเด็กที่อยู่ในความอุปการะของกรมประชาสงเคราะห์ มูลนิธิ หรือสถานอุปการะเด็กอื่น ๆ และส่วนมากไม่มีสูติบัตร ไม่มีชื่อในทะเบียนบ้าน และบางรายไม่ทราบชื่อบิดา มารดา และสัญชาติของเด็ก เนื่องจากเป็นเด็กที่ถูกทอดทิ้ง หรือเด็กอนาถา

เมื่อผู้จะรับบุตรบุญธรรมได้ทดลองเลี้ยงดูเด็กครบ 6 เดือนแล้ว และคณะกรรมการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมพิจารณาเห็นสมควร นายทะเบียนจะต้องจดทะเบียนรับบุตรบุญธรรมโดยที่เด็กนั้นไม่มีหลักฐานแสดงว่าเป็นคนสัญชาติไทย และไม่มีชื่อในทะเบียนบ้าน เมื่อเวลาล่วงเลยไป พยานหลักฐานต่าง ๆ สูญหายไปไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าเป็นคนสัญชาติไทยทำให้เด็กที่เป็นบุตรบุญธรรมไม่มีสัญชาติจึงเสียสิทธิที่พึงควรได้รับ และจะเป็นปัญหาเรื้อรังในเรื่องทะเบียนบ้านไม่ถูกต้องตรงกับความเป็นจริง และกรณีนี้ที่ผู้รับบุตรบุญธรรมทอดทิ้งหรือเลิกเลี้ยงดูบุตรบุญธรรมจะได้รับความลำบากมาก

ในทางตรงกันข้าม ก็มีคนไทยขอรับเด็กที่เป็นบุตรของคนต่างด้าวที่เข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย หรือเด็กที่ไม่ปรากฏสัญชาติ ก็เป็นช่องทางให้คนเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายสร้างเงื่อนไขไม่ให้เกิดส่งออกนอกประเทศ

ฉะนั้น เพื่อให้เด็กที่จะเป็นบุตรบุญธรรมมีหลักฐานทางทะเบียนและการได้สัญชาติไทยก่อนการจดทะเบียนรับบุตรบุญธรรม และเป็นการป้องกันมิให้นำบุตรของคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายมาทดลองเลี้ยงและจดทะเบียนรับบุตรบุญธรรม จึงให้กรมประชาสงเคราะห์ดำเนินการ ดังนี้

1. เมื่อมีการยื่นคำขอรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งต่อนายอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ หรือผู้อำนวยการเขตเพื่อดำเนินการสอบสวนประวัติความเป็นมาของเด็กที่ไม่มีสัญชาติในทะเบียนบ้าน หรือไม่มีหลักฐานแสดงว่าเป็นคนสัญชาติไทยโดยละเอียดเพื่อลงรายการในทะเบียนบ้านให้ครบถ้วน กรณีไม่สามารถลงรายการได้ครบถ้วน ก็ให้ลงรายการที่เป็นจริงเท่าที่กระทำได้

2. ในการประชุมคณะกรรมการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม หรือคณะอนุกรรมการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม เพื่อพิจารณาอนุมัติให้จดทะเบียนรับบุตรบุญธรรม ให้อธิบดีกรมประชาสงเคราะห์แจ้งผู้อำนวยการเขตหรือนายอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ แล้วแต่กรณี มาชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติและความเป็นมาของเด็กด้วย

3. ในการนี้ได้ส่งสำเนาหนังสือ ที่ มท 0402/ว 348 ลงวันที่ 9 มีนาคม 2531 จำนวน 1 ฉบับ มาเพื่อเป็นการประสานงาน

จึงเรียนมาเพื่อถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ฉลอง กัลยาณมิตร

(นายฉลอง กัลยาณมิตร)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย